

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNTRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

**Analiză privind situația femeilor și a bărbaților în pozițiile
decizionale ale partidelor politice din România
subvenționate de la bugetul de stat**

Cuprins

1. Funcții de conducere	5
1.1 Președinte	5
1.2 Președinte al Consiliului Național	6
1.3 Președinte al Senatului partidului	6
1.4 Prim-vicepreședinte	7
1.5 Vicepreședinte	8
1.6 Secretar general	9
1.7 Secretar general adjunct	10
1.8 Secretar executiv	11
2. Funcții de conducere la nivelul celor 6 partide politice.....	11
3. Concluzii referitoare la participarea la decizie pe criteriul de sex în cadrul celor 6 partide politice.....	12
4. Liderii partidelor politice din România în baza de date online a Institutului European pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați	13
5. Considerații finale	15

Considerații generale

Declarația Universală a Drepturilor Omului afirmă faptul că fiecare cetățean are dreptul de a lua parte la viața politică din țara sa.

Participarea egală a femeilor și a bărbaților la luarea deciziilor este un obiectiv necesar pentru consolidarea democrației și funcționarea eficientă a acesteia, un indicator al reprezentativității guvernelor în raport cu compoziția societății și conduce la creșterea responsabilității și transparenței guvernării în reprezentarea intereselor sexului sub-reprezentat în toate domeniile vieții sociale.

Relațiile de putere care frânează sau împiedică femeile să dețină poziții decizionale operează în foarte multe domenii sociale. De aceea, participarea și independența economică a femeilor precum și creșterea status-ului social, economic și politic al acestora sunt esențiale pentru realizarea unei guvernări și administrări transparente precum și a unei dezvoltări durabile.

Uniunea Europeană consideră că participarea egală a femeilor la viața politică are un rol esențial în procesul general al promovării drepturilor femeii. Participarea egală a femeilor la viața politică nu este numai o simplă chestiune de justiție și democrație, ci este o condiție necesară pentru luarea în considerare a intereselor femeilor iar fără o participare activă a femeilor și încorporarea perspectivei de gen la toate nivelurile decizionale, obiectivele egalității și dezvoltării durabile nu pot fi atinse.

În contextul necesității de a răspunde provocărilor complexe cu care se confruntă astăzi factorii de decizie, a reieșit necesitatea abordării unui mecanism de conducere care să respecte egalitatea de gen și să fie favorabilă incluziunii. Astfel, sporirea gradului de incluziune este esențială pentru a putea prezenta idei noi și abordări inovatoare, care să răspundă așteptărilor unei societăți dinamice și prospere în care participarea echilibrată a femeilor și bărbaților la procesul de decizie în viața politică este esențială.

Necesitatea respectării participării egale a cetățenilor din toate mediile este o condiție prealabilă necesară pentru o democrație funcțională și are ca rezultat elaborarea unor politici ancorate în realitatea de zi cu zi, reglementări legislative în acest sens, strategii și planuri de acțiune.

În vederea îmbunătățirii participării femeilor în poziții de decizie sunt necesare analize cuprinzătoare privind participarea echilibrată a femeilor și bărbaților în poziții de decizie atât la nivelul administrației publice centrale, dar și, participarea femeilor și bărbaților în procesele electorale.

Agencia Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați (ANES) este instituție guvernamentală, în subordinea Ministerului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, a cărei misiune este promovarea principiului egalității de șanse și de

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNTRU FEMEII ȘI BĂRBAȚI

tratament între femei și bărbați, în vederea eliminării tuturor formelor de discriminare bazate pe criteriul de sex, în toate politicile și programele naționale.

În virtutea art. 3 alin. (1) lit. a) din Hotărârea Guvernului nr. 177/2016 privind organizarea și funcționarea ANES, instituția exercită funcția de strategie, prin care se asigură fundamentarea, elaborarea și aplicarea strategiei și politicilor Guvernului în domeniul egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și în domeniul prevenirii și combaterii violenței domestice.

În acest sens, în cadrul Strategiei naționale privind promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2022-2027 (Hotărârea Guvernului nr. 1547/2022), Pilonul I - Egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați a fost introdusă aria de intervenție „Participarea la decizie” prin intermediul căreia ANES și-a propus să elaboreze o serie de analize.

Analiza de față prezintă situația femeilor și a bărbaților în pozițiile de decizie în cadrul celor șase partide politice din România subvenționate de la bugetul de stat, conform datelor Autorității Electorale Permanente (<https://finantarepartide.ro/>), respectiv Partidul Național Liberal, Partidul Social Democrat, Uniunea Salvați România, Alianța pentru Unirea Românilor, Partidul Mișcarea Populară și Partidul Pro România.

Pentru realizarea acesteia, datele au fost preluate de pe paginile oficiale de internet ale partidelor, la data de 30 octombrie 2023, după cum urmează:

- Partidul Național Liberal: <https://pnl.ro/biroul-executiv/>
- Partidul Social Democrat: <https://www.psd.ro/conducerea-psd/>
- Uniunea Salvați România: <https://usr.ro/conducere/>
- Alianța pentru Unirea Românilor: <https://partidulaur.ro/echipa/>
- Partidul Mișcarea Populară: <https://pmp.ro/conducere/cen/>
- Partidul Pro România: <https://www.proromaniaonline.ro/echipa/>

Pozițiile decizionale identificate la nivelul partidelor politice din România sunt:

- ✓ Președinte
- ✓ Președinte al Consiliului Național
- ✓ Președinte al Senatului partidului
- ✓ Prim-vicepreședinte
- ✓ Vicepreședinte
- ✓ Secretar general
- ✓ Secretar general adjunct
- ✓ Secretar executiv

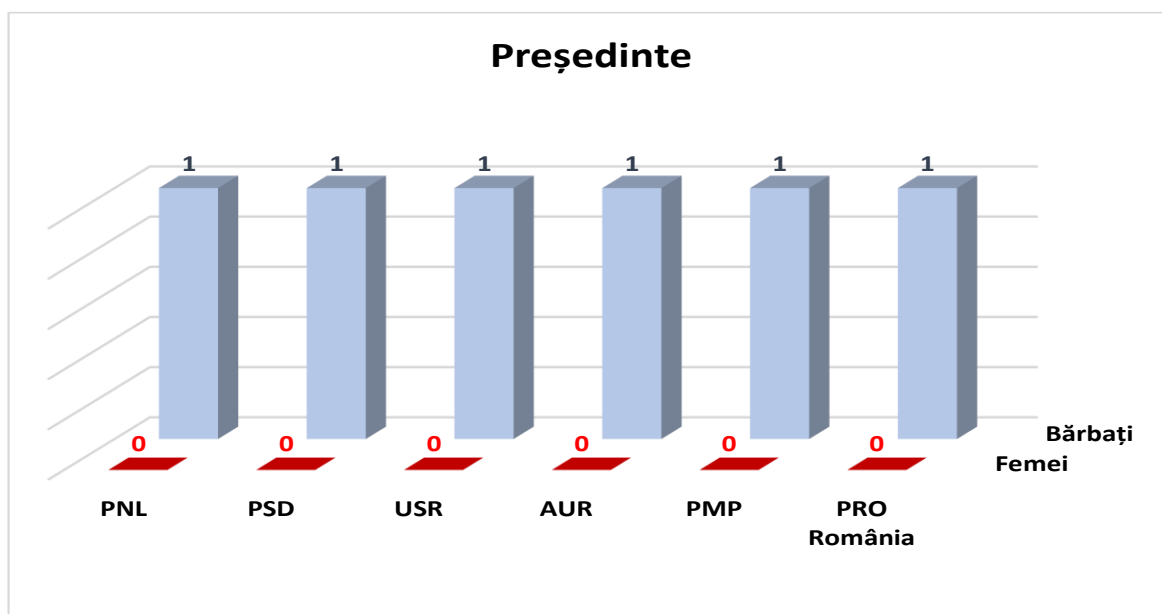
AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNTRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

De asemenea, facem precizarea că anumite poziții decizionale nu se regăsesc la nivelul tuturor conducerilor partidelor (de ex: funcția de Președinte al Senatului partidului se regăsește doar la nivelul Alianței pentru Unirea Românilor).

1. Funcții de conducere

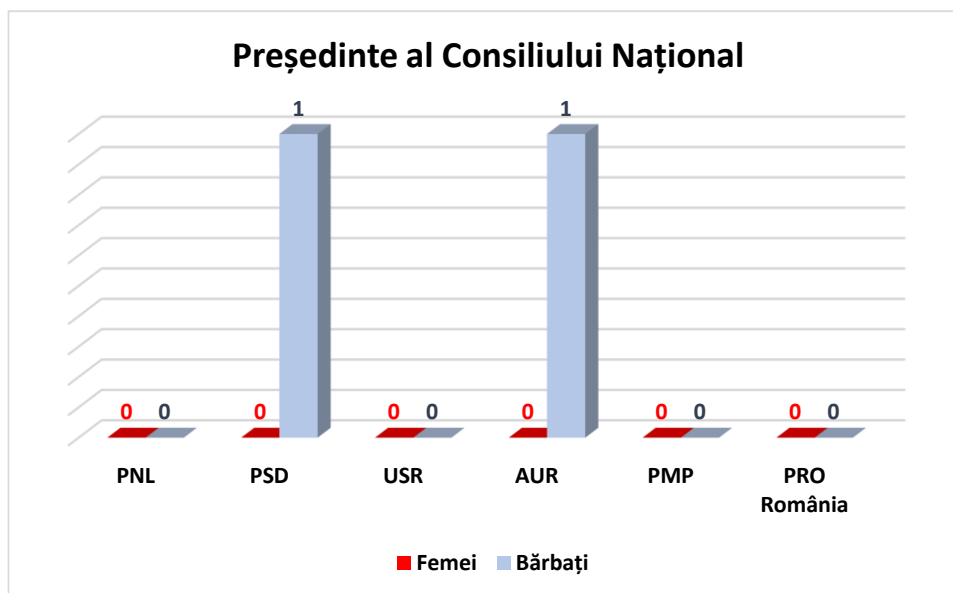
1.1 Președinte

Cel mai înalt nivel de conducere, respectiv Președinte, din cadrul celor 6 partide politice este reprezentat doar de sexul masculin, nicio femeie nu deține o astfel de funcție.

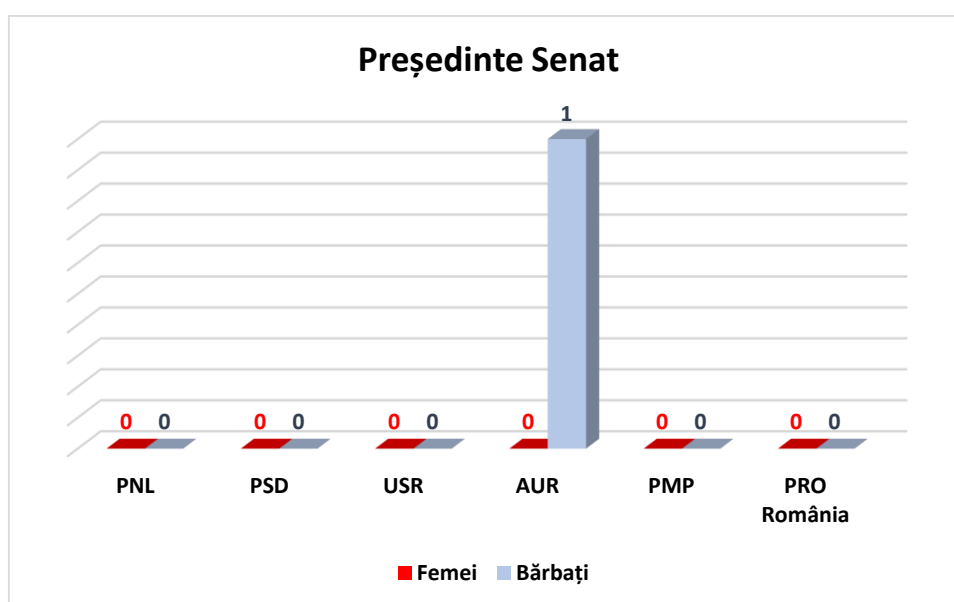
1.2 Președinte al Consiliului Național

Această funcție se regăsește doar în cadrul Partidului Social Democrat și Alianței pentru Unirea Românilor, ambele partide având reprezentare masculină (câte 1 bărbat).

1.3 Președinte al Senatului partidului

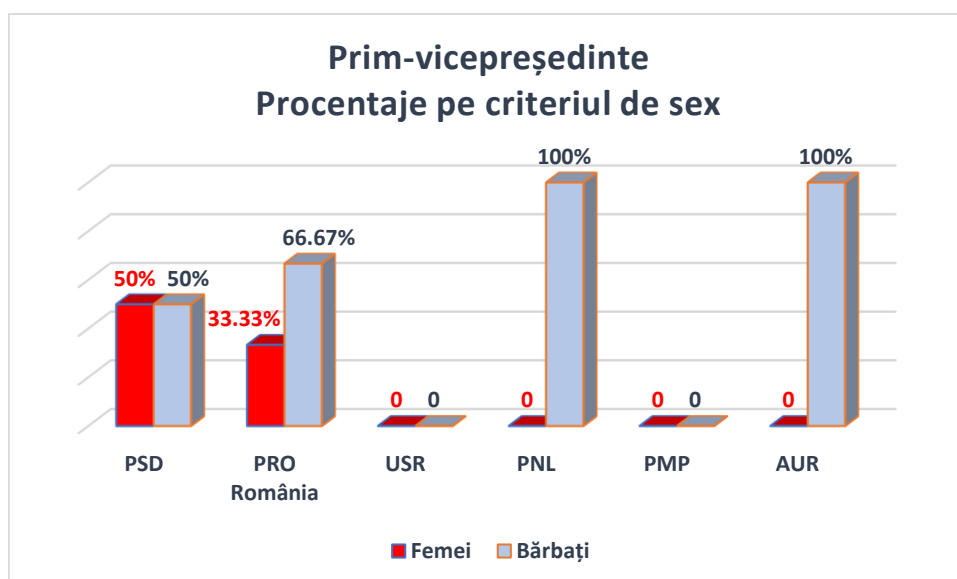
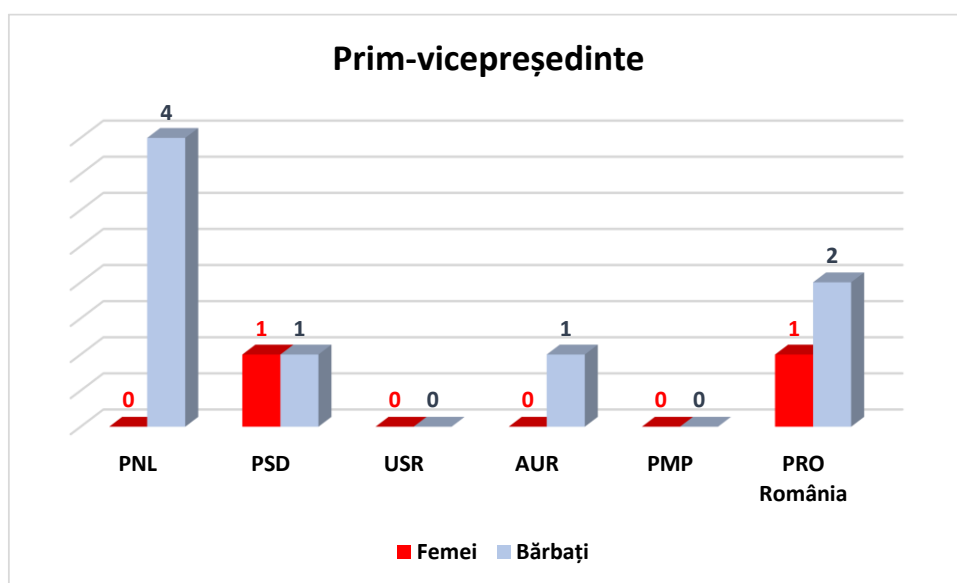
Alianța pentru Unirea Românilor are în structura de conducere și funcția de Președinte al Senatului partidului, funcție deținută de 1 bărbat.

1.4 Prim-vicepreședinte

Funcția de Prim-vicepreședinte se regăsește la 4 partide politice, respectiv Partidul Național Liberal, Partidul Social Democrat, Alianța pentru Unirea Românilor și Pro România. În cadrul partidelor, aceste funcții sunt împărțite astfel:

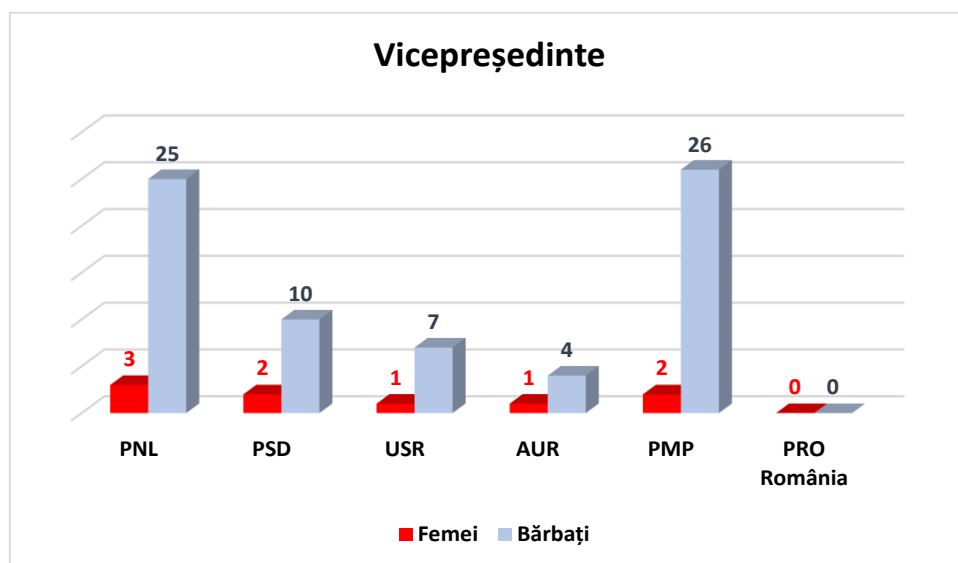
- Partidul Național Liberal: 4 bărbați (100%);
- Partidul Social Democrat: 2 funcții, din care 1 femeie (50%) și 1 bărbat (50%);
- Alianța pentru Unirea Românilor: 1 bărbat (100%);
- Pro România: 3 funcții, din care 1 femeie (33,33%) și 2 bărbați (66,67%).

1.5 Vicepreședinte

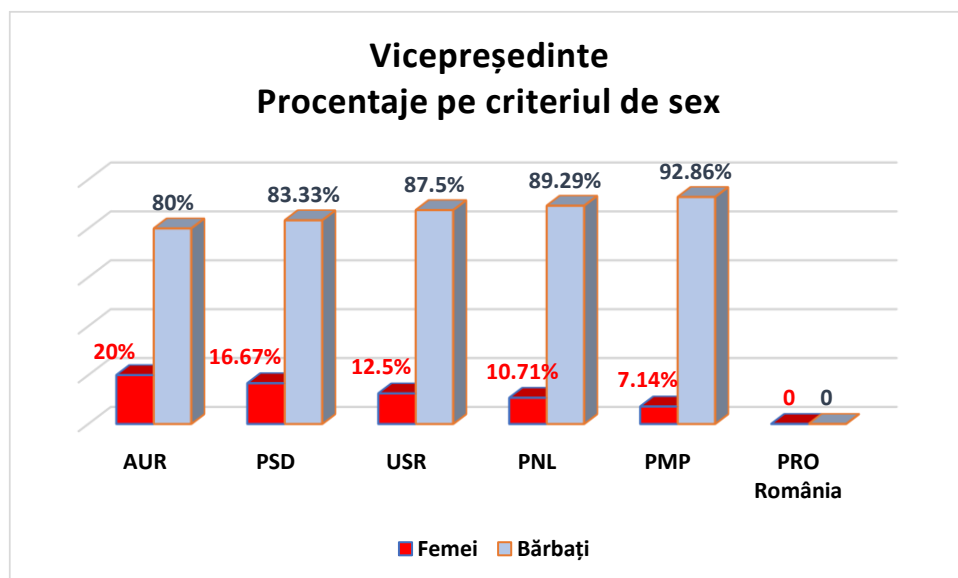
Posturile de Vicepreședinți sunt cele mai numeroase, respectiv 81, la 5 din cele 6 partide politice. Cu toate acestea, cel mai mare procentaj feminin este de 20%, înregistrat de Alianța pentru Unirea Românilor. Pro România nu are funcții la această categorie. Situația pe partide politice este următoarea:

- Alianța pentru Unirea Românilor: 5 funcții, din care **1 (20%) femeie** și 4 (80%) bărbați;
- Partidul Social Democrat: 12 funcții, din care **2 (16,67%) femei** și 10 (83,33%) bărbați;
- Uniunea Salvați România: 8 funcții, din care **1 (12,5%) femeie** și 7 (87,5%) bărbați;
- Partidul Național Liberal: 28 funcții, din care **3 (10,71%) femei** și 25 (89,29%) bărbați;
- Partidul Mișcarea Populară: 28 funcții, din care **2 (7,14%) femei** și 26 (92,86%) bărbați.

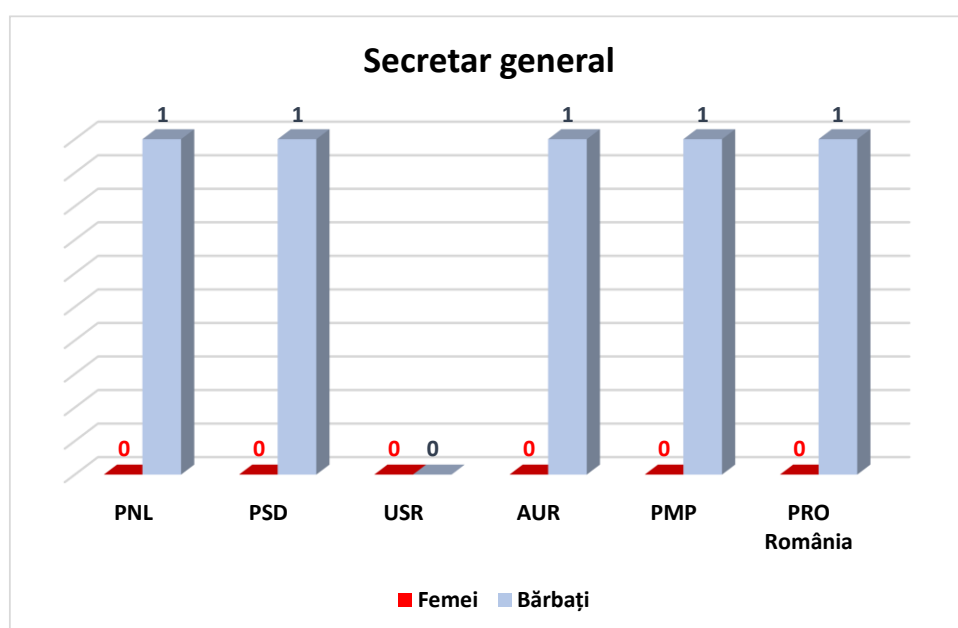
AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNTRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

Procentajele pe criteriul de sex a funcțiilor de vicepreședinte sunt prezentate în graficul următor.

1.6 Secretar general

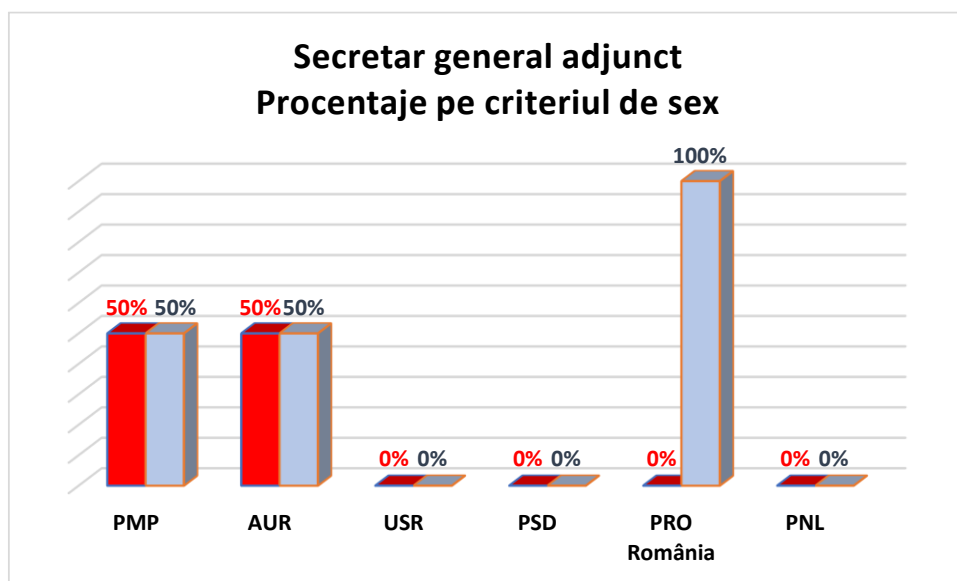
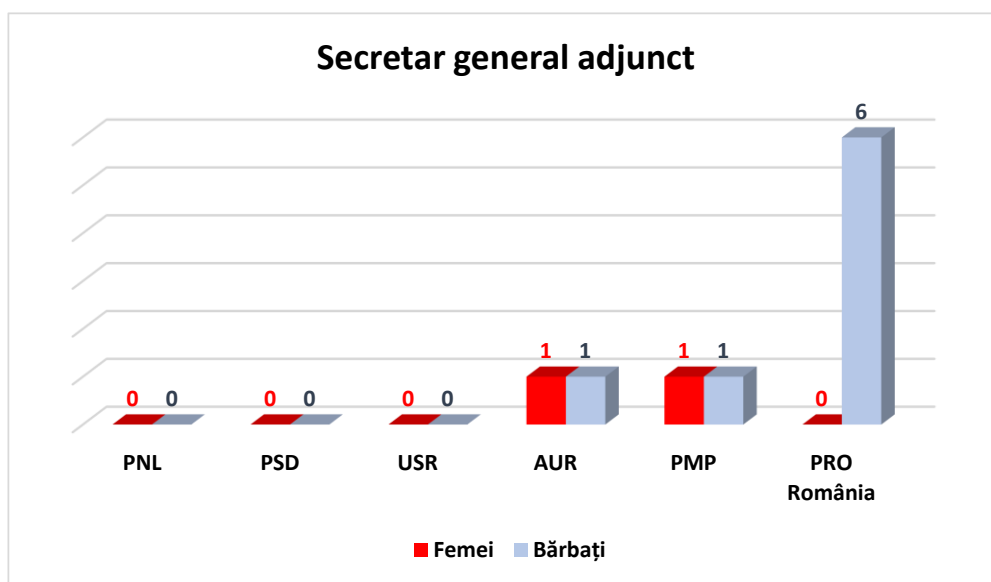
Funcția de Secretar general se regăsește la 5 din cele 6 partide politice (Uniunea Salvați România nu are date publicate referitoare la această funcție). Funcțiile de secretar general sunt ocupate în exclusivitate de către bărbați.

1.7 Secretar general adjunct

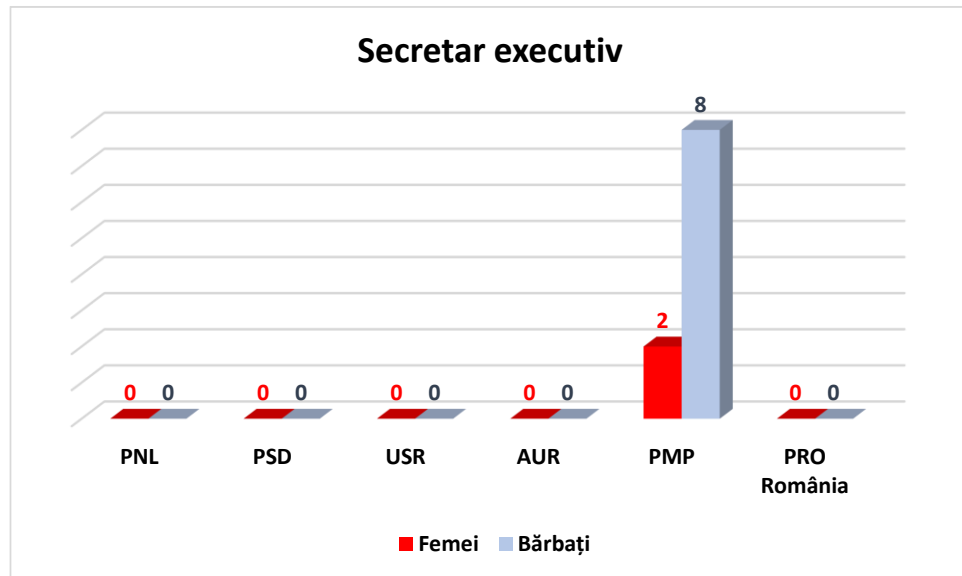
Din cele 6 partide politice, doar 3 au în componența lor funcția de Secretar general adjunct. Totodată, este singura funcție unde femeile au, la 2 dintre partide, procentaje egale cu cele ale bărbaților. Astfel, situația se prezintă astfel:

- Alianța pentru Unirea Românilor: 2 funcții, din care 1 (50%) femeie și 1 (50%) bărbat;
- Partidul Mișcarea Populară: 2 funcții, din care 1 (50%) femeie și 1 (50%) bărbat;
- Pro România: 6 funcții, 100% bărbați.

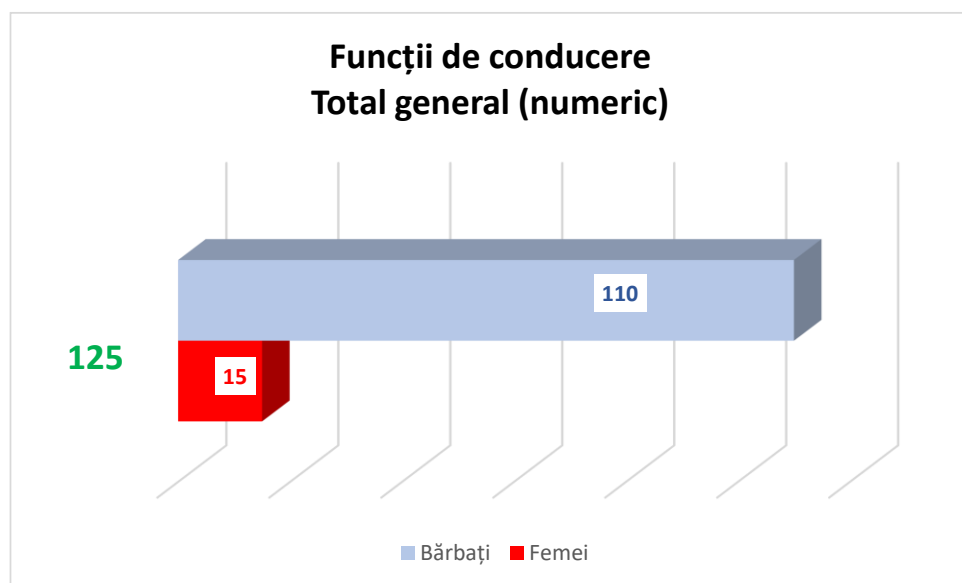
1.8 Secretar executiv

Partidul Mișcarea Populară este singura formațiune politică care are în componența conducerii funcția de Secretar executiv, cu 10 persoane, din care 2 (20%) femei și 8 (80%) bărbați.

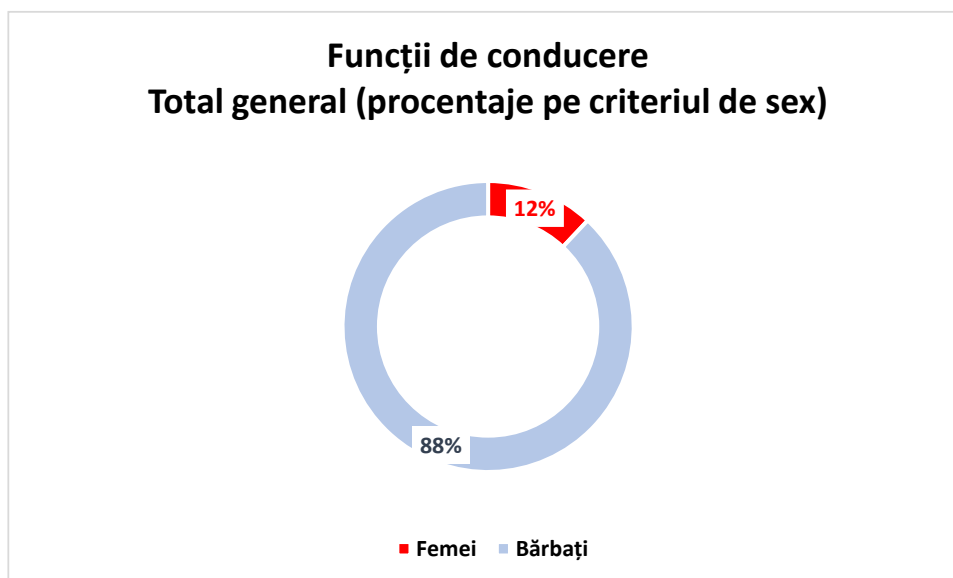

2. Funcții de conducere la nivelul celor 6 partide politice

La nivelul celor 6 partide politice există 125 de funcții de conducere, din care 15 femei și 110 bărbați.

Procentajele femeilor sunt net inferioare celor ale bărbaților, acestea deținând doar 12% față de 88% al bărbaților.

3. Concluzii referitoare la participarea la decizie pe criteriul de sex în cadrul celor 6 partide politice

În urma analizei datelor a reieșit faptul că, la nivelul celor 6 formațiuni politice, funcțiile de conducere sunt ocupate într-o proporție covârșitoare de către bărbați.

Funcțiile de Președinte, Președinte al Consiliului Național, Președinte al Senatului partidului și Secretar General sunt ocupate în exclusivitate de către bărbați.

În ceea ce privește Prim-vicepreședinții, secretarii generali adjuncți și secretarii executivi, femeile ocupă doar câte 20% din funcții, la fiecare categorie, fiecare având câte 10 funcții, din care 2 femei.

La funcția de secretar general adjunct, Partidul Mișcarea Populară și Alianța pentru Unirea Românilor au procentaje egale ale femeilor cu bărbaților.

La Prim-vicepreședinți, Partidul Social Democrat este singurul care are procentaje împărțite în mod egal ambelor sexe, în timp ce Partidul Național Liberal și Alianța pentru Unirea Românilor au procentaje maxime masculine.

Cu toate că la funcția de Vicepreședinte numărul deținătorilor acestor funcții este mare, femeile au procentaj mic, respectiv 11,11% (9 femei), în timp ce al bărbaților este de 88,89% (72 bărbați).

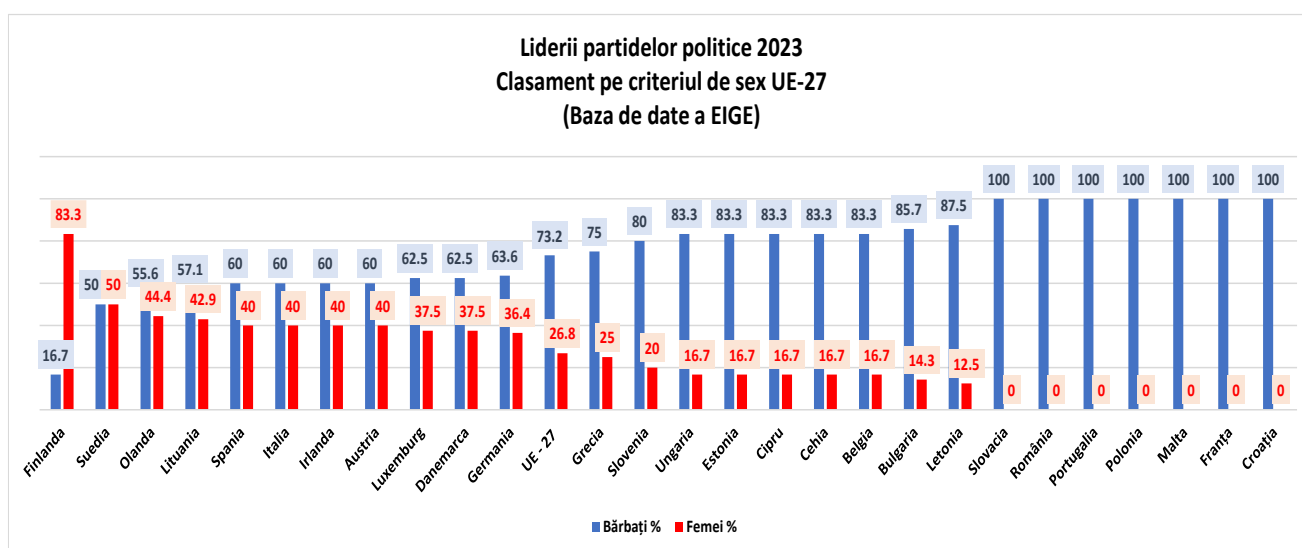
4. Liderii partidelor politice din România în baza de date online a Institutului European pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați

În accepțiunea Institutului European pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați (EIGE), un partid politic este definit ca un grup organizat de oameni cu anumite obiective și opinii politice comune, care încearcă să influențeze politica publică, de obicei încercând să aducă candidați aleși pentru funcții publice. Independenții și coalițiile nu sunt incluși în baza de date. Coalițiile sunt grupuri formale sau informale de partide politice, doar membrii lor constitutivi sunt tratați individual.

În baza de date online a EIGE partidele politice majore reprezintă partidele politice cu cel puțin 5% din locuri în parlamentul național (fie ale camerelor superioare, fie ale camerelor inferioare în cazul unui sistem bicameral) la momentul culegerii datelor.

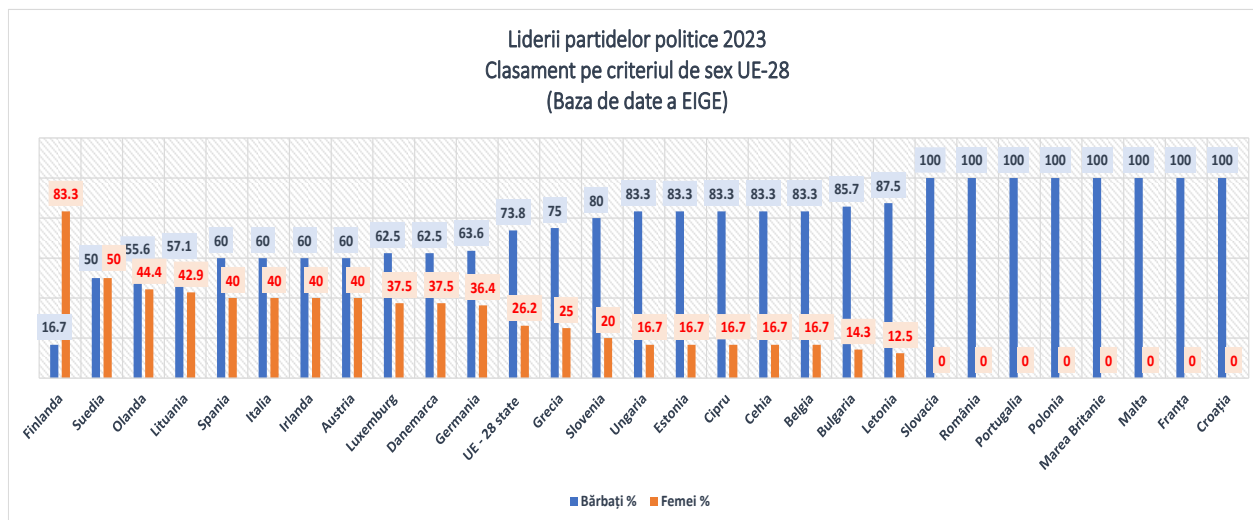
Pentru România (anul 2023), în baza de date online a EIGE (https://eige.europa.eu/gender-statistics/dgs/indicator/wmidm_pol_part_wmid_polpart), figurează următoarele formațiuni politice pentru care s-au colectat date: Partidul Social Democrat, Partidul Național Liberal, Uniunea Democrată Maghiară din România, Uniunea Salvați România și Alianța pentru Unirea Românilor și cuprinde liderii acestora, precum și adjuncții liderilor.

În anul 2023, România figurează cu 5 lideri politici, toți de sex masculin. În ceea ce privește clasamentul pe criteriul de sex al UE-27, din punct de vedere al procentajelor feminine, Finlanda se află pe prima poziție cu 83,3%, iar Suedia are procentajele împărțite în mod egal ambelor sexe. România se află în grupul celor 7 state cu procentaje maxime masculine, alături de Slovacia, Portugalia, Polonia, Malta, Franța și Croația.

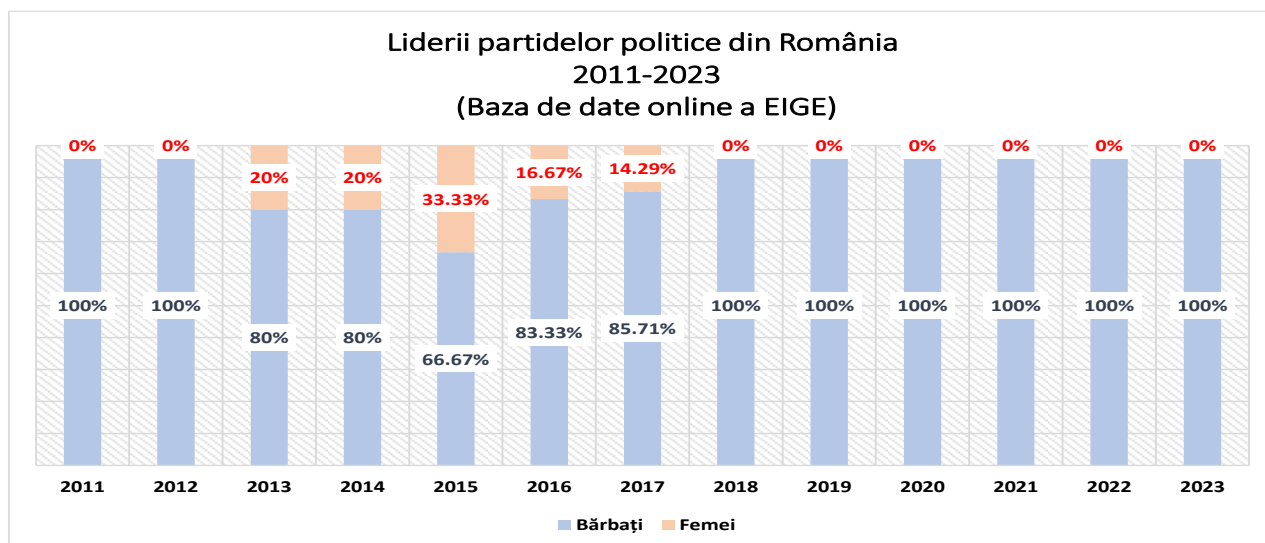
AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

În clasamentul UE-28, Marea Britanie se alătură grupului de state cu procentaje maxime masculine, numărul acestora urcând la 8.

Având în vedere datele colectate de EIGE, în perioada 2011-2023, România, cu excepția celor 5 ani (anii 2013, 2014, 2015, 2016 și 2017), a avut, ca lideri politici, numai bărbați. Pentru anii în care și femeile au fost lideri de partide în țara noastră, datele sunt următoarele:

- 2013: 5 lideri, din care 4 bărbați (80%) și 1 femeie (20%);
- 2014: 5 lideri, din care 4 bărbați (80%) și 1 femeie (20%);
- 2015: 3 lideri, din care 2 (66,67%) bărbați și 1 (33,33%) femeie;
- 2016: 6 lideri, din care 5 (83,33%) bărbați și 1 (16,67%) femeie;
- 2017: 7 lideri, din care 6 (85,71%) bărbați și 1 (14,29%) femeie.

5. Considerații finale

Reprezentarea femeilor din țara noastră în poziții decizionale la nivel politic rămâne, în continuare, scăzută, însă și la nivel european situația evidențiază aceleași nivel scăzut. Având în vedere analizele realizate de către ANES cu privire la participarea ambelor sexe la procesele decizionale, cu excepția pozițiilor de conducere din administrația publică centrală, unde există o paritate de gen echilibrată, ponderea femeilor din România în poziții de decizie este la un nivel foarte scăzut.

Faptul că, de mult timp, pozițiile de top management au fost deținute exclusiv de bărbați, ceea ce influențează modelele de recrutare pentru succesori, iar, în unele cazuri, acestea se manifestă doar ca urmare a unor prejudecăți neconștientizate. Diversitatea de talente și de competențe contribuie la un proces mai bun de luare a deciziilor și la o mai bună guvernare, stimulând astfel, creșterea economică.

În acest context, considerăm că femeile trebuie să fie incluse în toate sferele ce țin de luarea deciziilor, întrucât femeile sunt capabile să depășească diviziunile etnice, religioase și politice și, în diferite situații, femeile au modele alternative de conducere și, de asemenea, femeile pot exercita influență asupra comunităților.

Astfel, considerăm esențial de subliniat că, prin împuternicirea femeilor se vor putea crea premise pentru un context în care actele de violență sub toate formele să fie reduse, întrucât femeile pot ajuta la creșterea eficienței mecanismelor de conducere. Însă, trăim într-o societate în care inegalitățile de gen continuă să se manifeste la toate nivelurile și, de asemenea, în domenii precum accesul la decizie, conducere, distribuția echilibrată a rolurilor și responsabilităților în toate domeniile inclusive în participarea la viața publică și politică.

Reticiența de a numi candidați femei în posturile de conducere își are deseori originea în stereotipurile de gen caracteristice proceselor de recrutare și de promovare, într-o cultură de afaceri dominată de bărbați și în lipsa de transparență a proceselor de numire în organele de conducere. Aceste elemente, denumite adesea cu termenul de „*plafon de sticlă*”, subminează funcționarea optimă a dezvoltării participării femeilor în posturile de conducere de nivel superior.

Stereotipurile de gen pot fi depășite numai prin luarea unor măsuri concrete și încurajând participarea egală a femeilor și bărbaților în toate aspectele vieții.

De aceea, considerăm că sunt extrem de importante măsuri precum încurajarea creșterii numărului de femei în funcții de conducere și decizie, promovarea egalității de șanse și tratament între femei și bărbați, ca factor cheie în combaterea stereotipurilor și integrarea perspectivei egalității gen și creșterea participării femeilor la viața publică și politică. Lipsa echilibrului dintre viața profesională și cea privată are o consecință directă asupra vieții angajaților femei și bărbați, precum și

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNTRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

asupra dezvoltării abilităților lor profesionale pentru a avansa în diferite poziții de decizie.

„Egalitatea de gen este un principiu fundamental al Uniunii Europene, dar nu este încă o realitate. În afaceri, în politică și la nivelul societății în ansamblul său, nu ne putem valorifica pe deplin potențialul decât dacă recurgem la tot talentul de care dispunem și la întreaga diversitate care ne caracterizează. Nu este suficient să ne bazăm doar pe o parte a populației și să folosim doar o parte din energia și ideile pe care le avem.” Ursula von der Leyen, Președinta Comisiei Europene

*